

MUZEJSKI VJESNIK 8

GLASILO MUZEJA
SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI VJESNIK

**GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE
(Bjelovar, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kutina, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)**

UREDNIŠTVO

Stručni kolegij Muzeja grada Koprivnice

Odgovorni urednik: Franjo Horvatić

Urednik, lektura i korektura: Zorko Marković

Tehnički urednik: Marijan Špoljar

Muzejski vjesnik izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Glasilo solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

Za sadržaj priloga odgovaraju autori.

NAKLADNIK

Centar za kulturu Koprivnica, OOUR Muzej grada Koprivnice

ZA NAKLADNIKA

Franjo Horvatić

TISAK

SOUR »PODRAVKA«, OOUR Koprivnička tiskara, 1985.

BROJ 8 – VELJAČA 1985.

GOD. VIII

S A D R Ž A J

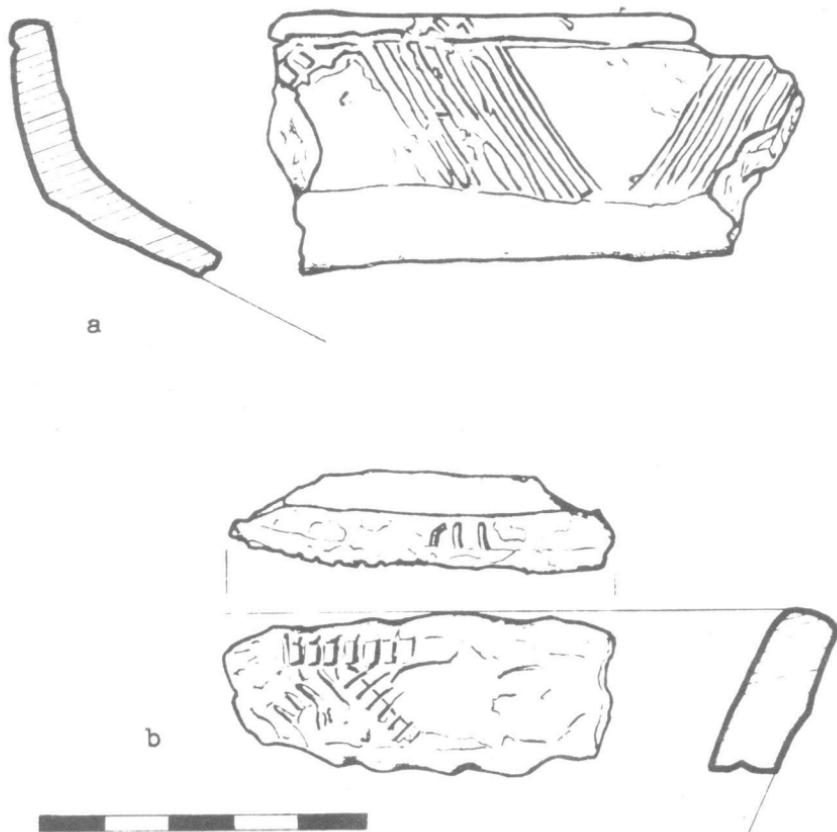
MUZEJSKA PREZENTACIJA	1
Franjo Horvatić – Problemi muzejske prezentacije	3
Darko Sačić – O muzejskoj prezentaciji	4
Marina Šimek – Mogućnost prezentacije budućeg stalnog postava arheološkog odjela	5
Marijan Špoljar – Izazovi prezentacije	9
MUZEOLOŠKA PITANJA I PROBLEMATIKA	12
Jasna Tomičić – Jubilej Gradskog muzeja Varaždin	13
Goran Jakovljević – O osnivanju Gradskog muzeja u Bjelovaru	16
Vladimir Kalšan – 30 godina Muzeja Međimurja – Čakovec	18
Rastko Pražić – 25 godina rada Muzeja Moslavine u Kutini	20
Marina Šimek – Metode vođenja dijateke arheološkog odjela GMV	23
ARHEOLOGIJA	25
Željko Tomičić – Sumarni osvrt na rezultate arheoloških istraživanja prostora Međimurja u razdoblju od 1972. do 1982. godine (II)	26
Mladen Medar – Arheološko-antropološki nalaz iz okolice Bjelovara	37
Zorko Marković – Nekoliko nalaza iz Vinče u Muzeju grada Koprivnice	38
Božidar Gerić – Probno iskapanje lasinjskog naselja na lokalitetu »Dolina« kod Ždralova	41
Zoran Homen – Prilog proučavanju lasinjskih keramičkih bočica	44
Mladen Medar – Bilješka o nalazu lasinjske kulture u Bjelovaru	47
Zorko Marković – Još o nalazima s Raičevog brega kod Srdinca	49
Josip Vidović – Goričan 1984. (preliminarni izvještaj)	53
Josip Vidović – Sondažno istraživanje skupine tumula kod Donjeg Mihaljevca u Međimurju 1984. godine (preliminarni izvještaj)	55
Željko Tomičić – Skupni nalaz ranosrednjovjekovnog novca 12. i 13. st. iz Čakovca	57
Željko Tomičić – Ranosrednjovjekovno groblje na redove u Juraju u Trnju	59
Željko Tomičić – Gradišće kod Nedelišća – rezultati pokusnih istraživanja	61
Željko Tomičić – Rezultati pokusnih arheoloških istraživanja kraj Dvorišća u Međimurju	63
UMJETNOST	65
Tomislav Đurić – Pavlinski ljetnikovac na Veternici	66
Dragutin Feletar – Inovacije jednog »Prstena«	69
Marijan Špoljar – Tri mlada koprivnička umjetnika	70
ETNOLOGIJA	75
Libuše Kašpar – Etnološka bibliografija novinskih članaka (II)	76

VIJESTI	80
Stjepan Hajduk – Zaštitni radovi na »Fantekovoj hiži«	81
Ljubica Ramuščak – Seminar o folklornom plesu u Međimurju	83
Zorko Marković – Aktivnost Povijesnog društva Koprivnica u 1984. godini	83
Dragutin Feletar – »Podravski zbornik« kao primjer	85
Dragutin Feletar – Monografija koja obavezuje	86
AKCIJE	88

ARHEOLOGIJA

BILJEŠKA O NALAZU LASINJSKE KULTURE U BELOVARU

Znatnom broju keramičkih nalaza s pedesetak nalazišta lasinjske kulture u Jugoslaviji, od kojih dvadesetdevet otpada na sjeverozapadnu Hrvatsku, možemo pribrojiti još jedan. Nalaz, koji se sastoji od samo dva ulomka dviju različitih keramičkih posuda, otkriven je još u srpnju 1940. godine prigodom kopanja kanala na Lebovićevom, danas Bakarićevom šetalištu u Bjelovaru, na prostoru između tržnice i Narodne knjižnice »Petar Preradović«¹, ali sve do nedavno u literaturi nije registrovan. Prvi put sam ga tek 1980. godine – i to samo kao eneolitički – spomenuo u uvodnom dijelu izvještaja o nalazu srednjovjekovne keramike u gradu², a drugi put – kao lasinjski – u enciklopedijskoj odrednici *Bjelovar*, prošle godine.³ Ovdje konačno donosim njegov crtež i opis.

Sl. 1, a: Uломак bikonične zdjele crvenkaste boje (na presjeku siva glina) sa djelomično sačuvanom tamnositom glazurom. Ornamentiran horizontalnim žlijebom urezanim neposredno ispod ruba oboda, te snopovima kosih linija u cik-cak nizu, izvedenih tehnikom žljebljenja i urezivanja. S lijeve strane ispod oboda vidljiv ostatak nazubljenog ukrasa (vel. ulomka $8,2 \times 4,8$ cm).

b: Manji, znatno oštećen ulomak posude debljih stijenki, oker do sive boje. Djelomično sačuvan horizontalni niz kvadratičnih zuba uz rub oboda, ispod kojih je prisutan i urezani motiv bodljikave žice. Na zaravnjenom obodu tri urezane crte (vel. $6 \times 2,5$ cm).

Razvojne faze i stupnjeve ove kulture srednjeg eneolita po klasičnoj kronološkoj metodi smještamo u raspon od cca 2400. do 1900. god. prije nove ere. Opisani ulomci pripadaju stupnju A lasinjske kulture (prema podjeli Z. Markovića⁴), odnosno srednjoj ili klasičnoj fazi – stupanj II, tj. ranoklasičnom stupnju II A (po S. Dimitrijeviću⁵), tj. horizontu razvijene lasinjske kulture. Da li se na spomenutom prostoru grada nalazilo zemuničko naselje, teško je reći. Nemoguće je, naime, bez ostalih elemenata na koje tada nitko nije obratio pažnju, a na temelju samo dva oskudna ostatka materijalne kulture, to sa sigurnošću tvrditi. Ali, sigurno je da uz Malo Korenovo⁶, Letičane, Zvjerce, Veliko Trojstvo, Grginac, Ždralovo, Staru Raču i Drljakovac, moramo na arheološku kartu bjelovarskog područja – jednog od onih s najvećom koncentracijom lasinjskih nalaza u našoj zemlji – ucrtati i Bjelovar.

Bilješke:

1. Po riječima Z. Lovrenčevića, bjelovarskog arheologa–amatera i nekadašnjeg povjerenika Zavoda za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu, koji mi je svojedobno ustupio na korištenje ovaj kao i druge arheološke nalaze u gradu, za (nedovršen) diplomsku radnju iz arheologije pod naslovom *Pregled prapovijesnih nalazišta na bjelovarskom području s osobitim obzirom na nove nalaze korenovske kulturne skupine*, Bjelovar – Zadar 1978. (rukopis).
2. M. MEDAR, Kasnosrednjovjekovni nalaz u Bjelovaru, *Arheološki pregled* 22, Beograd 1980(81), 168.
3. A. HORVAT – M. MEDAR, Bjelovar, u: *Likovna enciklopedija Jugoslavije*, sv. I, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb 1984.
4. Z. MARKOVIC, Problem eneolita u našičkoj regiji – Prilog genezi i stupnjevanju lasinjske kulture, *Arheološki vestnik*, XXVII, SAZU Ljubljana 1977, 51.
5. S. DIMITRIJEVIĆ, Lasinjska kultura, *Praistorija jugoslavenskih zemalja* III – eneolit, Sarajevo 1979, 137–181.
6. O novijim nalazima korenovske i lasinjske kulture u Malom Korenovu, kao i o lasinjskom lokalitetu kod Grubišnog Polja, Izvjestit ću na drugom mjestu.
7. Vidjeti kartu rasprostranjenosti lasinjskih nalaza u: S. DIMITRIJEVIĆ, nav. daj. 141. Također i Z. MARKOVIC, Prilog poznavanju razvijene i kasne lasinjske kulture u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, *Podravski zbornik* 83, Koprivnica 1983, 254.